

# A tanítványok képzése – II. rész



## SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: 1Mózes 1:27; 2:24; Ézsaiás 11:1-16;  
Márk 10; Róma 6:1-11; Galata 4:1-2

*„Mert az embernek Fia sem azért jött, hogy néki szolgáljanak, hanem hogy ő szolgáljon, és adja az ő életét váltságul sokakért” (Mk 10:45).*

Ezen a héten Márk 10. fejezetével foglalkozunk, annak a szakasznak a befejező részével, amelyben Jézus a kereszthalálára készülve beszél a tanítványaival. A fejezetnek legalább a fele a tizenkettővel foglalkozik, a többi pedig olyan témákkal, amelyek fontosak a tanítványsággal kapcsolatban, de mások fogalmazták meg azokat, akik találkoztak Jézussal. A farizeusok vitakoztak vele a válás kérdéséről. A szülők odavitték hozzá a gyermekeiket, hogy áldja meg őket. A gazdag ifjú az örök életről kérdezte, a vak látást kért tőle.

Márk evangéliumának ebben a fejezetében fontos tanításokat találunk arról, hogy mit jelent Jézus követése, különösen itt és most, az életünkben: házasság, gyerekek, hogyan viszonyuljunk a gazdagokhoz, valamint mi az ára Jézus követésének. Ezek után jön a második vak férfi meggyógyítása (Mk 10:46-52; vö. 8:22-26), mint a szakasz záró „könyvtámasza”, egy szép példa arra, hogy mi az ára Jézus követésének, továbbá hová vezet az Ő útja.

Ezek a tanítások készítik fel Jézus követőjét a tanítványsággal járó kihívásokra – igaz volt ez kétezer éve, mint ahogy most, a 21. században is az.

## A HÁZASÁG ISTENTŐL EREDŐ TERVE

Olvassuk el Mk 10:1-12 szakaszát, valamint 1Móz 1:27 és 2:24 verseit! Milyen csapdát rejtett a farizeusok válással kapcsolatos kérdése? Mit akart Jézus tanítani a válaszával?

Ebben a szakaszban a farizeusok megkérdezték Jézust, szabad-e a férfinak elbocsátani a feleségét. A farizeusok törvényesnek tartották a válást. A kérdés igazából az volt, hogy milyen alapon lehet elválni. Sámáj iskolája szigorúbb volt: csak meddőség, anyagi természetű elhanyagolás, érzelmi elhanyagolás vagy házasságtörés esetét tekintették jogalapnak. Hillél iskolája elnézőbben, szinte bármiért engedélyezte a válást, noha annak kimondása bonyolultabb volt, ami lassította a folyamatot. Tehát kicsit furcsa, hogy miért ilyen burkoltan tették fel a kérdést: *Szabad-e elválni?* A kérdés mögött tulajdonképpen az a terv húzódott meg, hogy Jézust szembeállítsák Heródes Antipással, a Jordántól keletre lévő régió kormányzójával, ahol Jézus akkor tartózkodott. Antipás elvált ember volt, később Heródiást, a fivére feleségét vette el. Heródes azért fejeztette le Keresztelő Jánost, mert megfeddte törvénytelen viszonyaért (lásd Mt 14:1-12).

Jézus elhárította a támadást, amikor megkérdezte a farizeusoktól, hogy mit hagyott meg Mózes ezzel kapcsolatban. A farizeusok válaszukban 5Móz 24:1-4 szakaszára utaltak, amely egy konkrét esetet taglalt a válás utáni újraházasodás kérdésében. Az izraeliták között Mózes napjaiban már gyakorlat volt a válás. Az 5Mózes 24. fejezetében említett törvény védelmet nyújtott a nőknek, Jézus korában viszont Hillél iskolája már elferdítette ezt a rendelkezést, szinte bármilyen okkal megkönnyítve a válást. Így a nők védelmére alkotott törvény már inkább a férfiaknak segített, hogy könnyedén eldobhassák a feleségüket. Ahelyett, hogy megvitatta volna velük 5Mózes 24. fejezetének esetjogát, Jézus visszautalt Isten eredeti tervére a házassággal kapcsolatban (1Mózes 1-2). Megjegyezte, hogy kezdetben Isten férfit és nőt (1Móz 1:27), két személyt teremtett. Azután idekapcsolta 1Móz 2:24 versét, miszerint a férfi elhagyja atyját és anyját, ragaszkodik a feleségéhez, és lesznek ketten egy testté. Az egységnek ez a fogalma az alap, Jézus erre utalva erősítette meg és ismerte el a házassági köteléket. Amit Isten egybe- szerkesztett, azt ember ne válassa el.

**Mit tehet a gyülekezetünk a tagok házasságának erősítéséért? Hogyan tudunk segíteni azoknak, akiknek már széthullott a családja?**

## JÉZUS ÉS A GYERMEKEK

Olvassuk el Mk 10:13-16 verseit! Mit tett Jézus azokért, akik odavitték hozzá a gyerekeket?

Az ókori világban kívánatosnak tartották, hogy sok gyermek szülessen a családokban (különösen fiúk – a férfiak uralta kultúrában), de a szülés és a gyermekkor egyáltalán nem volt egyszerű. Modern orvosi ellátás nélkül nagy volt az egészségügyi kockázat az anyák számára a szülésnél, majd az újszülöttek, csecsemők és kisgyermekes esetében. Sok kultúrában tradicionális gyógymódokkal, amulettekkel próbálták az érintetteket megvédeni az ellenséges erőktől. Fontosnak tartották a nagy családot, a gyerekek társadalmi státusza mégis alacsony volt, lényegében, mint a rabszolgáké (Gal 4:1-2). A görög-római világban kitették, magukra hagyták, vagy a folyóba dobták a testi hibával születetteket vagy a nem kívánt gyerekeket. A fiúkat többre tartották a lányoknál; előfordult, hogy a lánygyermekeseket kint hagyták a szabadban, hogy a természet erői végezzenek velük. Néha a magukra hagyott kisbabákat megmentették, de csak azért, hogy rabszolgának neveljék, vagy eladják őket. Márk 9. fejezetében a tanítványok valószínűleg nem értették Jézus tanítását arról, hogy úgy fogadják Isten országát, mint egy kisgyermek (Mk 9:33-37). Rászóltak azokra, akik Jézushoz vitték a gyermekeiket, hogy áldja meg őket. Talán arra gondoltak, hogy a Mesternek nincs ideje ilyen apró-cseprő dolgokra. Tévedtek. Jézus ezt rossz néven vette. *Márk evangéliumában* sok helyen olvassuk, hogy meglepően reagált az emberek szavaira vagy tetteire. Fontos tanítás rejlik abban, hogy szigorúan rászólt azokra, akik távol akarták tartani tőle a gyerekeket. Határozottan szólt, hogy a tanítványok ne álljanak a gyerekek útjába. Miért? Mert övék a mennyeknek országa, amit gyermeki lelkülettel, szemlélettel kell befogadni – valószínűleg így utalt az Istenbe vetett egyszerű, fenntartás nélküli hitre. „Ne tüntessétek fel hamis színben Jézust keresztényietlen jellemetekkel! Hideg, kemény magatartásokkal ne tartsátok távol a kicsinyeket tőle! Sose érezzék azt, hogy a menny kellemetlen hely lenne számukra, ha ti is ott lennétek! Ne adjatok okot erre! Ne beszéljete a vallásról úgy, mint a gyermekek számára érthetetlen dologról! Ne tegyetek úgy, mintha tőlük nem volna elvárható, hogy Krisztust gyermekkorukban elfogadják! Ne keltsétek bennük azt a hamis benyomást, hogy Krisztus vallása örömtelen vallás, és hogy a Megváltó mellett le kell mondaniuk mindarról, ami az életet örömteljessé teszi” (Ellen G. White: *A Nagy Orvos lábnyomán*. Budapest, 1998, Advent Kiadó, 26. o.)!

**Hogyan mutathatjuk be Jézust igazán a körülöttünk élő gyerekeknek?**

## A LEGJOBB BEFEKTETÉS

Olvassuk el Mk 10:17-31 szakaszát! Milyen fontos elveket tár fel ez az igeszakasz a hitről és a tanítványság áráról mindenkinek, gazdagoknak és szegényeknek egyaránt?

A férfi magatartása a Jézus iránti őszinteségről és tiszteletről tanúskodik. Odafut hozzá, leborul előtte és felteszi a kérdést, ami elengedhetetlen mindenki végső sorsa szempontjából: „*Jó Mester, mit cselekedjem, hogy az örök életet elnyerhessem*” (Mk 10:17)? Válaszában Jézus a Tízparancsolat második kőtáblájára utal. A férfi újra bizonyítja idealizmusát, amikor azt mondja, hogy ezeket gyermekségétől fogva mind megtartotta. A négy evangélium közül egyedül Márk jegyzi meg, hogy Jézus megkedvelte az ifjút. Volt valami megkapó az idealizmusában. Azonban próbára tette az őszinteségét, amikor arra kérte, hogy adja el mindenét, és kövesse Őt. A férfi letörtén távozott, mert nagy vagyona volt. Valójában nem tartotta meg a parancsolatokat, az elsőt biztosan megszegte azzal, hogy valamit Isten elé helyezett az életében. A vagyona volt a bálványa. Jézus kifejtette: a gazdagság rendkívül megtévesztő, annyira, hogy még egy nagytermetű állat, például a teve is könnyebben átférne a tú piciny lyukán, mint ahogy egy gazdag ember bejuthat a mennyek országába.

A tanítványokat megdöbbenették Jézus szavai, eltöprengtek azon, hogy vajon ki üdvözülhet. Jézus ekkor mondta el a csattanót: „*Az embereknél lehetetlen, de nem az Istennél; mert az Istennél minden lehetséges*” (Mk 10:27).

Mk 10:27 gyönyörű gondolatával zárulhatna is a történet, vagyis hogy saját erődből nem juthatsz be a mennybe, az üdvösséghez Isten kegyelmére van szükséged. Ám ekkor Péterből kirobbant, hogy ő és a barátai mindent elhagytak Jézusért. Jézus azt felelte, hogy amit az ember elhagy az Ő követéséért, az mind semmi ahhoz képest, amit megnyer már most és „*a jövődő világban*” (ÚRK).

A lényeg az, hogy Krisztus halála törli el az ember bűnét, majd pedig kegyelme és feltámadása ad erőt a parancsolatainak való engedelmességhez.

Olvassuk el Róm 6:1-11 szakaszát! Hogyan mutatnak rá ezek az igeversék Isten kegyelmének valóságára az életünkben, egyrészt a megigazításban, másrészt abban, hogy újjáteremt bennünket Krisztusban?

## KIIAHATJÁTOK-E AZ ÉN POHARAMAT?

Olvassuk el Mk 10:32-45 szakaszát! Miként mutatják ezek az igeversek, hogy a tanítványok továbbra sem értették Krisztus küldetését, sem az Ő követésének jelentését?

Jézus egyre közelebb ért Jeruzsálemhez, és már kezdett beszélni a tanítványainak arról, hogy mi fog ott történni, de ezt nem hitték el, nem is akarták hallani. Jézus feltűnő pontossággal vázolta fel halálát és feltámadását, de az ember könnyen elengedi a füle mellett, amit nem akar hallani. Jakab és János is ezt tette, amikor magánjellegű kéréssel fordult Jézushoz. Jézus kérdésére azt felelték, hogy a jobb és a bal keze felől szeretnének ülni, amikor majd eljön dicsőségben. Igen, könnyen elítélhetjük őket rangéhségük miatt, de ez a két férfi odaszánta magát Jézus szolgálatára, és valószínűleg nem csupán önzés motiválta a vágyukat. Jézus rá akart világítani, hogy valójában mit is kértek. Megkérdezte tőlük, hogy kihatják-e az Ő poharát, vagy megkeresztelkedhetnek-e az Ő keresztségével. Az Ő pohara a Gecsemáné kertben és a keresztben való szenvedése (vö. Mk 14:36), keresztsége pedig a halála és a temetése (Mk 15:33-47). Az események párhuzamosak keresztségének leírásával Márk 1. fejezetében. Jakab és János azonban nem értette. Simán kimondták, hogy igen, képesek rá. Jézus ekkor megjövendölte, hogy valóban ki fogják inni az Ő poharát és meg fognak keresztelkedni az Ő keresztségével. Jakab volt az első apostol, aki mártírhalált halt (ApCsel 12:2). Jánost pedig, a leghosszabb életű tanítványt Pátmosz szigetére száműzték (Jel 1:9). Majd Jézus utalt rá, hogy a dicsóséggel övezett helyeket Isten jelöli ki.

Hogyan reagált a többi tanítvány Jézus válaszára? Nem túl jól. Mk 10:41 versében a görög szövegben ugyanaz az *aganakteó* („haragra gerjed”, „felháborodik”) szó fordul elő, mint a 14. versben, amikor Jézus azért haragudott, mert nem engedték hozzá a gyerekeket. Majd Jézus összehívta a csapatot, és elmondta az egyik legmeghatározóbb tanítását. Kifejtette, hogy a pogány uralkodók a saját előnyük érdekében gyakorolják a hatalmukat, Isten országában azonban mások felemelésére és áldására kell azt használni. Isten országának Királyaként Jézus vezet az úton. Hogyan? Úgy, hogy a saját életét adta váltsággul - tehát nem éppen úgy, ahogy azt a követői hallani akarták.

**Mit jelent az, hogy a keresztény mások szolgája legyen? Konkrétan hogyan mutatkozzon meg ez az elv az emberi kapcsolatainkban?**

## MIT AKARSZ, HOGY CSELEKEDJEM VELED?

Olvassuk el Mk 10:46-52 szakaszát! Mit tett Bartimeus, amikor Jézus arra járt?

Néhány kivételtől eltekintve *Márk evangéliumának* eddig a jelenetéig Jézus azt mondta az embereknek, hogy tartsák titokban a csodáit és a kilétét. Ebben a történetben éppen miután elhagyta Jerikót, az út szélén ülő vak koldus kiáltozni kezd, amikor hallja, hogy Jézus arra megy: „*Jézus, Dávidnak Fia, könyörülj rajtam*” (Mk 10:47)! A könyv kinyilatkoztatás/titok motívumával összhangban ezúttal a tömeg veszi át a csendre intő szerepét, de sikertelenül próbálják elhallgattatni a lármás koldust. Bartimeus rendületlenül, sőt egyre hangosabban kiabál: „*Dávidnak Fia, könyörülj rajtam*” (Mk 10:48)! Szavai egyrészt Jézusba, mint Messiásba vetett hitének megvallását jelzik, másrészt bizalmát, hogy Ő képes meggyógyítani. Jézus korában a „Dávid Fia” kifejezéshez két fogalom is társult. Az egyik, hogy az eljövendő király visszafoglalja Izrael trónját (vö. Ézsaiás 11; Jer 23:5-6; 33:15; Ez 34:23-24; 37:24; Mik 5:2-4; Zak 3:8; 6:12), a másik pedig a gyógyítás és az ördögűzés.

Jézus megállt, kérte, hogy hívják oda hozzá a vak embert. Jelentőségteljes, hogy a koldus eldobja a felsőruháját, miközben Jézushoz siet. Jézus idejében a vakok a társadalom legalsó rétegét képviselték az özvegyekkel és az árvákkal együtt. A létminimum alatt éltek, valós veszélyben volt az életük. A köntös, a felsőruha jelenthette a biztonságát. Amikor ledobta magáról, kifejezte hitét, hogy Jézus meg fogja gyógyítani. Jézus nem okozott csalódást. Az evangéliumokban bárki fordult hozzá segítségért, Ő mindenkivel szívesen fogadott. Ugyanazt a kérdést tette fel neki is, mint Jakabnak és Jánosnak Mk 10:36 versében: „*Mit akarsz, hogy cselekedjem veled*” (Mk 10:51)? A vak koldus habozás nélkül rávágta, hogy látni szeretne, amit Jézus azonnal meg is adott neki. A férfi ezután követte Őt az úton.

A tanítványság szakasza *Márk evangéliumában* ezzel a történettel zárul, „könyvtámaszként” a másik vak ember meggyógyításának történetével együtt (Mk 8:22-26). A két történet azt szemlélteti, hogy a tanítvány új szemmel látja a világot, ugyan először néha még nem elég tisztán, de mindig követve Jézust, bármerre vezet.

**Mikor kiáltottál így: „Jézus, Dávidnak Fia, könyörülj rajtam!” Mi történt akkor, és mit tanultál a tapasztalatból?**

**TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:** Ellen G. White: *Jézus élete*. Budapest, 1989, Advent Kiadó, „Jézus megáldja a gyermekeket” és „Egy fogyatkozásod van” c. fejezetek, 431-440. o.

„Jézus mindig is szerette a gyerekeket. Elfogadta gyermeki együttérzésüket és nyílt, természetes szeretetüket. Tiszta ajkukról a zengő, hálás dicséret zeneként hangzott fülében, lelkileg felüdítette, amikor lehangolták a fortélyos képmutatók. Amerre csak a Megváltó járt, szelíd, kedves modora megnyerte a gyerekek bizalmát” (i. m. 431. o.).

„Azoknak, akiknek az ifjú főemberhez hasonlóan magas tiszttségük, nagy vagyonuk van, túl nagy áldozatnak tűnhet, hogy Krisztus követéséért mindent feladjanak. Mindenkinek e viselkedési szabály szerint kell eljárnia, aki az Ő tanítványa akar lenni. Nem fogadhat el fogyatkozást az engedelmességben. Krisztus tanításainak lényege az én alárendelése. Gyakran elmentmondást nem tűrőnek tűnik a hang, mellyel célba vesz és utasít. Nincs más út az ember megmentésére, mint minden olyasmitől elszakadni, amit ha fenntart, megrontja egész lényét” (i. m. 439-440. o.).

#### **BESZÉLGESSÜNK RÓLA!**

- 1) Hogyan segíthetünk a gyerekeknek és a fiataloknak kapcsolatban maradni Krisztussal és a gyülekezeti közösséggel? Miért olyan fontos folyamatosan erre törekedni?
- 2) Néha azt halljuk emberektől, hogy őket nem érdekli a pénz. Ez nem igaz. Mindenkit foglalkoztat a pénz, és ez még nem baj. Mi lehet akkor a gond a pénzzel, és miért vigyázzanak a hűséges keresztyének, legyenek akár gazdagok, akár szegények, hogy miként viszonyulnak a pénzhez?
- 3) Mit felelnénk, ha Jézus tőlünk kérdezné meg: „*Mit akarsz, hogy cselekedjem veled?*”
- 4) Időzzünk még Jézusnak Mk 10:43-45 verseiben feljegyzett szavainál! Mit jelent így élni? Hogyan tanulhatunk meg szolgálni, nem pedig azt elvárni, hogy mások nekünk szolgáljanak? Mit jelent ez az életünk és a másokhoz való viszonyulásunk szempontjából?

## BUTYKA FERENC: FÁJÓ FORDÍTOTT JÁTÉK

---

Kívül a bárány, belül a farkas; -  
kényszerhelyzet. Az Ember hallgat,  
és dübörögnek mind az ördögök.  
Emberként: - jöttem, vagyok, - s a köd  
eltakar mindent mi szép, jó és nemes.  
Utannak végén - csendben elmegyek,

s nem kérdelem senkitől: - miért, hogyan?  
Az Igazságnak hatalmas súlya van! -  
s a hamisság míg gyökeret ereszt,  
egyre jobban mélyül Emberekben a seb.

Orv játékszer lett sok - sok ember,  
s e bűvös körből, jaj, kilépni nem mer,  
mert a nyomás s a kényszer önző és hatalmas.  
Kívül a bárány, belül a farkas...

...kívül a bárány...  
belül a farkas!